

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztessy Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 31 hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bérletdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztessy Pál papírkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasensteinsche Verlagsanstalt (Neuer-Markt 11. sz.) Oppel Alajosné (Vollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt-Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart.
Nyilatkozik: sora után 20 kr. előleg beiktatása mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Egy halva született gyermek.

Emlékeznek e lap olvasói, mily hosszás és erős küzdelem folyt le a városi szervezés ügyében a rendőrbírószágot illetőleg. A 40-es bizottság egy 1000 forintos állomást teremtett e végre, az 1858. június 20-ki cs. kir. nyilatparancs alapján számos kihágási eseteket kijelölve annak teendői közé sorozott, tán már az illető bíró is a függönyök megett ki volt rá nézve vagy tán nevezve is.

Mi, az indítvány-pártiak eleget mondtuk, hogy ez az igazságügyminiszter jogkörébe vág, ne elegyedjünk bírói állomások teremtésébe; idéztük az 1869-dik évi IV. t. czikk 1. §-e intézkedését, igen 1871-ik XXXI. t. czikket, mely tényleg elküldöti a közigazgatást az igazságszolgáltatástól; mondták, hagyjuk ideig-óráig a kihágások ügyek intézését úgy a mint van, igazítsa egy rendőrségi arra képzett egyén, alkapitány vagy titkár, vagy rendőri tanácsos — csak ne bíró. Leszavaztatunk s a 40-esek műveket a képvisellel is helybenhagyatták.

Mi természetesen erőnk egész sulyával ellene szegültünk; mint láthatni a Külön Javallat indoklásában a 6-ik pontban, kézzel foghatólag mutattuk ki, hogy az gyakorlatiatlan, téves felfogás eredménye, a francia kormányrendszerből van meg gondolatlanul átvéve, hozzánk nem való, ok nélküli költséget okoz stb. A kit érdekel, olvassa meg a „Kolozsvári Közlöny“ idei 28-ik száma második oldal a 3—4-dik hasábját, ott e tárgy ki van fejtve híven.

És most mi történik?

Az igazságügyminiszter elött kérdés támadott: ha vajjon az elébb említett nyilatparancsbeli kihágások esetek a közigazgatási hatóságok rendőrségek, tanács illetőségénél maradnak-e ezután is, vagy átmennek a királyi járásbírószághoz az elébb érintett 1871. XXXI. t. cz. 16. §-a értelmében?

Erre a miniszter idei január 28-n 1800 szám alatt im e rendeletet bocsátotta ki a királyi járásbírószághoz:

„Minthogy a közigazgatási közegeknek (rendőrség, tanács) fenytvényi hatósága sem az osztrák büntető törvénykönyv, sem a büntető eljárás szabványában nem gyökerezik, hanem, a mint az 1858. évi június 20-ki nyilatparancs bevezetésében is határozottan kimondatik, az abban felsorolt, és az elébb szintén a rendes bírói hatáskörbe tartozott kihágási esetek fölötti bíraskodás az eljárás egyszerűsítése és gyorsítása céljából ruházott csak által a közigazgatási hatóságokra: ujabban azonban a folyó évi január 1-én életbe léptetett 1869. évi IV. t. cz. 1. §-e által a közigazgatás az igazságszolgáltatástól szorosan elkülönített, s ezen törvényi intézkedés folytán, a fennebb hivatolt rendelet hatályon kívül helyezettnek tekintendő: ennél fogva utasítanak a kir. járásbírószághoz, hogy a mennyiben eddig még meg nem történt volna, a fennebb említett kihágásokra vonatkozó ügyiratoknak utasításszerű átvétele értelmében, az eddig illetékes rendőri közegekkel tegyék magukat érintkezésbe.“

Más szóval ez annyit tesz, hogy a kolozsvári szervező rendszabályzatba a 40-esek által óvá-saink, érveléseink, sőt mondhatni a közvélemény ellenére, csaknem erőhatalommal bevitt rendőrbírói intézmény halva született gyermek; a létrehozására fordított idő, fáradság és nagy költségek füstbe ment; a ki ki volt nézve az államra, nézzen körül más hivatal után, mert erről az ezer forintól ugyan nem lesz Zahlungsbogen, evvel rovatunk nem öregbedik, ettől a gondviselés és minnagunk embersége megszabadított. Requiescat in pace!

Vajha a rendőrségi egyéb költséges apparátusról is ezt irhatnók majd annak idejében! Mert azt a terüht, uraim, a mit a 40-esek erőnek erejével polgárságunk vállára gördíteni akarnak, a mit — kapva a mi eltávozásunk o hajtott alkalmán — már a képviselői gyűlésteremben is keresztülvittek, azt elviselni teljes lehetetlen!

A ki adófizető, s érzi városunkban a pénz nagy hiányát, tudja, mily rosszul megy minden üzlet, mint pang a kereskedés, s mily szörnyű minden élelmi és háztartási cikkekre nézve a drágaság, az ily könnyen nem szavazza meg a fizetések e gyakori és aránytalan felemelését. Kevesebb személyzet urak, s több szorgalom, ez bajaink gyógyszer, nem a sok tisztviselő és nagy fizetés; szakértelem, kötelességérzés és pontosság, nem a tízórás hivatalbemenés és szobáról szobára törökös kényelmű pipázgatás. Jó lélekkel elmondhatni, hogy a mi városi tisztí fizetéseink az évente megtenni szokott munka eredményével arányban vannak, sőt utóbbit feljmulják. A mit a XVII-ik században a

vallásos élet megújulására nézve Zwingliék első és főszükségnek mondtak, a kell a mi üdvös átalakulásunkra nézve is: Reformatio in capite et membris, ez az első és utolsó célzavivő eszköz. △

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Prága. A „Bohemia“ szerint Beust olaszthoni útjának célja tapagatozni az iránt, mily magatartást követne egy keleti bonyodalom esetére Italia, meddig menne Angliával és Magyarország-Ausztriával.

Bécs. A „Freiheit politisch-social Ye-rein“ — mint az államra nézve veszélyes egyesület feloszlatott. 10 alkotmányhü cseh nagybirtokos titkos tanácsosi czímet nyer jutalmul.

Legujabb táviratok.

Bécs, febr. 6. A reicserathi alkotmánybizottság albizottsága holnap ülést tart, hogy határozatot hozzon a galicziai kiegyezés kérdésében; ezzel azonban még nem lesznek befejezve a tanácskozások, sőt néhány további ülésre lesz szükség. Általános a vélemény, hogy ez ügyben békés kiegyezés jó lenne.

Lemberg, febr. 6. Itten az a hír, hogy a lengyel delegatusok az alkotmánybizottság albizottságának minden határozatát el fogják vetni.

Páris, febr. 6. Az edig kötött összes szerződések igazolására egy bizottság neveztetett ki. — A hadügyminiszterium Suzanne tktől egy sértő iratot vett. miért a hadügyér a tábornok degradáltatását kéri.

Bécs, febr. 6. A „N. fr. Presse“-nek távirják Párisból: A pénzügyminiszter adatokat tesz közre, melyek szerint az adókból 82 millióval több jött be, mint előirányozva volt, és a 234 millióra vetett adóbeli hiány csak 76 milliót tesz ki.

Berlin, febr. 6. Az osztrák-magyar nagy követ, gr. Károlynál tegnap tartott elfogadó estélyen jelen voltak: Bismarck, Wrangel, Roon, Iltzenplitz, Camphausen, Delbrück, Schleinitz nejjével, hg. Radziwill, az urak-házának elnöke, a diplomatai testület, az udvari méltóságviselők, az aristocrazia és a katonatiszti-Kar.

Gyarmaty Sámuel, m. kir. ügyek igazgatója, M.-Vásárhelyről, körözvényt küldött szét az erdélyrészi kir. ügyészekhez, mely körözvény úgy jogi, mint irodalmi tekintetből kitünő gonddal van szerkesztve. Lapunk terjedelméhez képest csak kivonatát közölhetjük. A kir. ügyészek képviselik az állam érdekeit, őrei a törvénynek, az állam összes polgárai nyugalmanak és szabadságának. Az ügyész nem személy hanem a büns cselekvény üldözője, mely a bün tényálladékat képezi s a büntetés csak azon határig jogosult, meddig az alanyi bünség által követeltetik. Felhívja az ügyészeket, hogy különös figyelemmel örködjének a börtönök felett. Börtönrendszerünk, ugymond, kezdetleges állapotban van, s távol attól, hogy a büntetés célja és humanitás követelményei eléressenek. Törökédjenek arra az ügyészek, hogy az elítelt felegyenczek érezzék, miszerint a társadalomtól el vannak különítve, találkozzanak a börtönben a megsértett rend szigorával, de egyszersmind jótékony-ságával is. A sajtóvétségekre vonatkozzal kiemeli, hogy: nem szabad feledni, miszerint a sajtószabadság az alkotmányos szabadságoknak egyik legfőbb biztosítéka, de másfelől azt sem, hogy az magasabb célra van hivatva, s ha a sajtó a fennálló törvények, állami rend, polgári becsület, sat. ellen vétene, kötelesek az ügyészek minden mellékletek nélkül a vétés bünhődését eszközölni; végül örködjének az ügyészek, hogy az állam által felállított törv. közegek a törvények értelmében teljesítsék kötelességüket s ne éljenek vissza a reájuk ruházott hatalommal, de másfelől okadjanak olyas beavatkozások, mely a bírói függetlenség eszméjével ellenkeznek, s a hivatali tekintély rovására esnek.“

N.-Enyed, február elején.

Nemes Alsó-Fehérmegye január hó 30-ra kitűzött tisztújító nagy gyűlését általános várakozás és érdekltség közt nyitotta meg főispán mltsys Pogány György ur. Az érdekltség észrevehető volt már az előleges tanácskozások alkalmával, midőn a megye távol vidékeiről több nappal azelőtt egybesereglett tagok nagy számmal vettek részt, a melyen már észre lehetett venni a pártok alakulását.

A mltsys főispán ur röviden üdvözlőlvén a még régi bizottmányi gyűlést, miután ez néhány, a megye szervezési munkálataira vonatkozó ministeri leirat tárgyalása után teendőit elvégezte, következőleg zárta be a régi bizottmány működését és szólta tevékenységre az újat: Tekintetes bizottmány!

Teendőinket elvégeztük. Mielőtt azonban, a tér átadhatása tekintetéből, eddigi működéseinket megszüntetnek nyilvánítva a törvényhatóság egyetemet képviselő új bizottságot egy pár perc mulva életre-teltre hívnám, engedjék meg, hogy a régi s közelmúltól néhány szót szólhassak.

Történetekben gazdag volt multja e megyének, nemcsak azért, mert a régi — villangos viszonyok időszakában az oltalmi sergeknek saját területeken mozoghatása tekintetéből határa az ország két széleig, a Bihar hegyektől a bodzai szorosig terjedve Fehérmegyét egész 1775. évig e terület képezte, míg „alsó“-ra és „felső“-re oszlott, s következőleg e nagy terület sok hazafias tettek — sőt a hazát megmentő vészes csatáknak vált színhelyévé — hanem főleg azért is, mert midőn hazánkban az alkotmányos életet koronként bizonyos tespedés, közömbösség zsiabasztá — mindig Fehér és későbbre csak Alsó-Fehérmegye volt első, mely a szunnyadozókat fölrázza álmukból, az alkotmányos élet világító szövénekét, más törvényhatóságok számára is, magosan lobogtatá. Ha ahoz értő ecsettel bírnék, szeretném azon különböző korokbeli férfiak képét bemutatni, kik az idő szelleméhez mértén viték az alkotmányosság érdekében.

Itt felemlítve ő mltsys a József császár centralizációja elleni ellenszegülést, a század első tizedében felmerült tusákat s az 1848. előtti időkben a szabadság, egyenlőség és testvériség érdekében folyt nemes vitékat, az 1848-ki törvény folytán alakult első bizottmányt s az ezután következett szomorú évtizedet, áttért azon időre, midőn 1861-ik évben kiegészített bizottmány számára e terem ajtai újból megnyitáltak.

„Tizenegy évvel ezelőtt nekem jutott részembe a szerencse, mint a közpályán azelőtt több évekel küzdött megye egyik fiának: hogy az alkotmányos élet megkezdésére a 848-ik évből fennmaradt, de az események mostohasága által a két testvérhaza különböző részeiben, sőt még azon tul is szétszort bizottmányi tagokat, mint alkotmányunk elsőlyedve volt hajójának életbenmaradt vitéz kormányosait, egybegyűjtve s magunkat az által kiegészítve, megyénk szervezését megkísérteni.

Gyengék voltak a vezető kezek, de igyekezet és jóakarát pótolta valamit a hiányon; mert ha a gazdag dus kincseiből sokat teszen le a haza oltárára, midőn a szegény mindenét odaadja, — a hazafiság mérlegében kicsi — vagy tán épen semmi különbség sem lehet. Ugy de be kell vallani, hogy a jóakaratu igyekezet egy-magára soha célhoz nem vezetett volna, ha a kipróbált régi erők, tekintélyek, e megye disz- és fényben álló tagjai befolyásukat fel nem használják s ez által a szervezkedés nehézségeit megkönnyíték.

Áttérve ezután a provisorium s végül a kiegyezés nagy munkájának részletezésére, ekképen folytatá beszédét ő mltsys:

Azóta évről évre, napról napra halad a haza ügye. Alkotmányos uton született és születendő törvényeink biztosítandják hazánk felvirágozását.

Mindezekben közvetve vagy közvetlenül mi része lehetett A.-Fehérmegyének, arról tanuskodnak az előtűnt fekvő jegyzőkönyvek, hol látni fogja az utókor, hogy 11 év folyama alatt a viszonyok különböző menete mellett is, néha változó alakban, de mindig hűn felelt meg feladatának.

Valóban aggodalom és kétségbeskedés között kel-lene feloszlatnom a bizottmányt, ha nem látnám, miként az 1870-ki 42. t. cz. értelmében összealkotott bizottság új erők felrészítése mellett — kevés különbséggel az eddigi tagokat magában foglalja — s ha nem lenne okom remélni, hogy az az uttal be nem lépett egynehány jó tag keblünkbe fogadásának nem sokára örvendhetünk. De így teljes megnyugvással és némileg azon reményben osztlatom fel azt: hogy öröklendi elődének bölcseségét, a haza hő szerelmét, a trón iránti hűségét, a fennálló törvények iránti tisztetletet.“

„És most fogaoja el a t. bizottmány buczumat, — bármint viszonyok közt a lélt időre, atyafi, baráti, hazafi ragaszkodásra, melylyel 11 év lefolyta alatt sok részben találkozni szerencsés voltam, mindig csak melegen fogok visszaemlékezni.“

„De nem ez az, miért én köszönetet akarok mondani. Hiszea magam is a baráti, atyafi érzelmetek hasonló érzelmekkel viszonzni soha sem késtem, hanem szívem teljes mélyéből köszönetet mondok e helyen azon közreműködésért, gyamolításért, melyben részletették azon ügyet, melynek én ez elnöki széken képviselője voltam. Azért is köszönetet mondok, hogy A.-Fehérmegye bizottmánya soha egy perczig sem tévesztette szem elől azon szent kötelességet, melylyel Fejedelmének és a hazának egyiránt tartozott.

„Fogadja a t. bizottmány lelke mélyéből fakadó forró hálamat.“

„Most már a régi bizottmányt megszüntetem s mindjárt alakuland az 1870. évi 42. t. cz értelmében összealkotott bizottság.“

Általános hosszás éljenzés követte e csak kivonatlag közölhetett beszédet, tagadhatatlan bizonyosságul azon mely benyomásnak, melyet az ünnepély fontossága, mely jelentősége a jelenlevőkre tett. Fokozta ezen benyomást általánosan kedvelt volt főjegyzőnk Slafkovits Jakabnak zajos éljenekkel kísért következő bucsubeszéde:

Méltóságos főispán ur! Ugy érzem magam ez ünnepélyes alkalommal, midőn Alsó-Fehérmegye régi és néhány pillanat mulva már csak volt képviselő-bizottmá-

nya nevében Méltóságodhoz a bucsu szavait intézem, mint azon tengeri utas, kit már elszállított a hajó, de bizonyosan tudja, hogy a tulsó parton megtalálja azt, a mi után indult. Nem az a szorongó érzet fogja el szívünket, hogy soha sem találkozzunk; nem egy kétes jövő bizonytalansága az, melynek elébe evezünk: hiszen mi magunk állítottuk föl a tulsó parton azt a célt, a mely után törekszünk. Szakítunk a múlttal; mert tudjuk mi a jövő. Nem siratjuk a leáldozó napot; mert hajnal pirját látjuk a feljövő új napnak.

És mégis mennyi édes emléket viszünk magunkkal a régi vármegyéből. Érezzük befolyását gondolkodásmódunkra, érezzük, hogy végkép tőle meg nem válhatunk; érezzük azt, hogy az új megyében is a régiék maradunk. Tán fölösleges volna hosszason szólnunk arról, mi volt nekünk a régi vármegye. Hisz mindnyájan tudjuk és ez ünnepélyes perczben kétszeresen érezzük azt.

A régi vármegye volt az, mely az ország létszerecsétfelenebb napjaiban a nemzet legnehezebb küzdelmei közt is, az élet-halálharcz tusáiban folyton megörzötte a szabadság szent tüzét — az alkotmányosságot; föntartotta létünk és államiságunk gyökerét — a nemzetiséget.

Most alkotmányos szabadságunk több biztosítékkal bír; most a nemzetiséget féltlen nem lehet; mert az új megyének mindenek fölött egy erős és egészséges közszellem fejlesztőjének kell lennie; saját maga hatáskörében az anyagi és szellemi haladás önzetlen munkássának s miután ezentul csak magáról kell gondoskodnia, bizonyára, vagy talán épen azért, annál biztosabban fogja megoldani nagy feladatát. Mert hisz ép abban rejlik az önkormányzat áldása, hogy nem koldul senkitől, nem is szorul senkire, önmagában föltálla és önmagából merít minden erőt, minden segélyforrást.

Mélyen éreztem azt méltos főispán ur, midőn egy nyilvános alkalommal méltóságodat, megyei életünkben, a végzet emberének neveztem. Méltóságod volt az, ki 1848 utáni megyei életünk két nevezetes korszakában 1861 és 1867-ben a megye kormányának élén állott; azóta és azáltal a megye igazgatását vezette; vezette úgy, hogy mindig vállvetve működünk a vármegye közérdeke előmozdításán és meg volt sorainkban az egyetértés, midőn a feltornyosuló akadályokat leküzdőnk kellett. Nagyobb tehetség, mint csekély magam és régibb ismerője a megyei életnek, adhatna méltó hangot mindazon érdemeknek, melyeket méltóságod tizenegy évi, olykor igen nehéz körülmények közötti kormányzása ideje alatt Alsó-Fehérmegye közérdekeiben szerzett. De hisz erről akkor szólok legkésebben, midőn hivatkozom csak Alsó-Fehérmegye közlelkiismeretére — a közvéleményre; midőn hivatkozom megyei életünk történet könyveire: a közgyűlési jegyzőkönyvekre.

Méltóságod volt ujabban is a megyét újja teremtő munkálkodásunk vezetője, intézője a törvény által előszabott azon tevékenységünknek, mely lehetővé tette hogy az új megyei intézmény életbe lépjen. És biztosítjuk méltóságodat, hogy örömrünk és teljes megnyugvásunkra szolgál azon körülmény, hogy megint méltóságod az, ki a régi vármegyét bevezeti az új vármegyébe, hogy minden a mi kincs volt a régiben, azt megtaláljuk az újban, és hogy méltóságod nagy mértékben részes abban, hogy az átmenet a régi életből az új életbe minden hullámlás nélkül megtörténik, minden rázkodás nélkül véghezmegy.

Vezesse méltóságod az új vármegyét, mint vezette a régi vármegyét, mindnyájan, régi és új elemek, méltóságod köré fogunk csoportosulni; mert ugy nekünk, mint méltóságodnak, egyéb célunk nem lehet, legne-mesebb törekvéseink legmagasabb tárgyát nem képezheti egyéb, mint hogy Alsó-Fehérmegye fejlődjék, virágozzék, gyarapodjék anyagilag, emelkedjék szellemileg, — legyen minden polgára a megyének az által, hogy saját sorsának intézője, saját sorsával megelégedve.

Az egek adjanak méltóságodnak hosszú életet és tartsák meg hosszasan közügyeink élén.

És most méltóságos Főispán ur, tekintetes bizottmány! miután ő kir. és apost. Felsége kegyelme által a gy.-fehérvári kir. tvszékhez bírónak neveztettem ki, legyen szabad nekem is bucsut vennem és kifejeznem legméltóbb köszönetemet és legnagyobb hálamat azon bizalomért, melylyel a tites bizottmány, a körülmények szerencsés találkozásánál fogva engem Alsó-Fehérmegye főjegyzőjé székébe emelt és ezen bizalommal eddigi pályámon mindvégig kísérni kegyes volt.

Teljes életemben büszke leszek arra, hogy a törvényhatósági rendezés történelmi nevezetességi korszakában e megyének főjegyzője lehettem; hogy magam zárom be sorát a sirba szálló régi A.-Fehérmegye főjegyzőinek és hogy parányiságom is, bár méltatlanul, helyet foglal azon tisztes sorozatban, mely sorozat előtem annyi jeles férfiú nevét foglalja magában.

A t. bizottmány nagyrabecsült bizodalma engem, mint unjonczot helyezett a fontos állomásba, azon állomásba, melyből két és fél évi működés után, mégis csak mint unjoncz távozom. De ha visszatekintek lefutott pályámra, teljes megnyugvással távozhatom. Nem mintha nem lettek volna fogyatkozásaim, melyeket mélyen érzek; de hogy azoknak is megnyerhetem bizalmát, kik

eleintén irántam, ha nem is bizalmatlansággal, de némi tartózkodással viseltettek.

Voltak, kik nem tartottak önállónak, vagy eléggé önállónak. Igaz, hogy egy hatalom sugalmazásainak mindig és teljes készséggel engedtem; igaz, hogy egy érdeknek szolgálatában állottam. De nyugodt szívvel mondhatom, hogy ez a hatalom a — közügy; hogy ez az érdek: a megye érdeke volt. Engedjék magammal vinnem azon nagy kötelezettség mély érzetét, mely ezutánra is legnemesebb indító okom lesz arra nézve, hogy forrón szeretett szülőtte vármegyémnek szolgálatára lehessenek és magammal vinnem azon édes reményt, hogy nem végkép válok el, hogy lesz módom és nyilni fog szerencsés alkalmam ugyan csekély erőmmel, de munkálkodnom Alsó-Fehérmegye közérdekében.

Midőn tehát számos foglalkozásaimért szíves elnézésüket kérem: ajánlom magam egy a mltg főispán ur, mint a kts bizottmány figyelmébe és bizodalmba. Kérem ezen bizalmat továbbra is, mert eddigi pályámon is csak ez volt élető elemem és jövőben is csak addig akarok szolgálni, míg ezen bizalmat birni szerencsés lehetek.

Leccsendesülve a hosszas éljenzés zaja, Imreh Ferencz főbíró felolvasta az új megyei bizottság névsorát s aztán maga és tisztársai nevében lemondott a becsülettel betöltött hivatali állomásról s ezzel elszakítva minden köteleket, mely a régivel összefűzött, az új bizottság megkezdő működését, miután Duca B. ideiglenes jegyzőnek és Bíró Miklós ideig. tisztí ügyésznek kinevezettek.

(Folyt. követt.)

Gy.-Szt.-Miklós, 1872. január 28-án.

Tisztelt szerkesztő ur! A baloldali lapok levelezői úgy értesíték azok szerkesztőit s ezek az olvasó közönséget: mintha Csikszékben Puskás Ferencz alkirálybíróvá választásával győzött volna a baloldal s így Gyergyó — melynek számos virilisei s választott bizottsági tagjai győzték le az ellenjelöltet — kormányparti állásával felhagyott volna.

Az e miatti nagy harsonnákkal fult hosannákba egy igénytelen „vető-t” vegyíteni kötelességemnek tartom, nehogy elhallgatva igaznak s Gyergyó részéről is elfogadottnak tűnjék fel e vélemény. És ha e vetonak nincs meg azon értéke, mint a római néptribun a senatus határozata ellen, emelt tiltakozásának, úgy vélem még lesz az előbb említett ügyben azon hatása, mit a deliriumban szenvedőre a hidegvíz-horogtatás tesz.

„Egy fa nem erdő” ez régi közmondás. „Egy baloldali tisztviselő nem tesz egy egész székkel baloldallá” ez ép oly egyszerű s ép oly nagy igazság, mint ama közmondás. E szerint, ha Puskás Ferencz ur, kit a jobboldali Gyergyó bizottsági tagjai egyakarattal megválasztottak alkirálybírónak — baloldali is lenne, nem lenne még elég ok oly nagy hanggal kiáltolni, sürgönyözni szerzet: „Csikszékben is győzött a baloldal”. Sőt bátran el merem mondani, hogy Puskás Ferencz urat nem baloldaliságért választották meg, hanem, ezt nem tekintve, azon némes párt nélküli nézetből, mivel ő a legigazságosabb, pontosabb tisztviselő egyike s érdemes vala arra. Nem nézték Gyergyó bizottmányi tagjai, minő politikai vallása a volt s a megválasztásra is jelölt alkirálybíró ur,

csak azt: hogy a szék érdekei iránt régi, fáradhatlan, a törvények megtartása s végrehajtásában szigorú tisztviselő s buzgó hazafi volt s az ma is. Ő maga pedig nem megválasztása előtt, hanem után kinyilatkoztatta, miszerint e pályán s hivatalos eljárásban soha sem fog pártállást elfoglalni.

Midőn a t. alkirálybíró ur fényes érdemeit elismerjük engedje meg, hogy azon hírszerkesztőknek azt is kinyilatkoztassuk: miszerint nem rettegjük őt nézeteiért, nem is féljük Gyergyó vagy Csikszék kormányparti állását azért, hogy őt választottuk meg; mert míg a XLII-ik törvények értelmében, mint a közigazgatás vezetője, a törvényes rend fenntartásában oly lelkiismeretes megfelel a benne helyezett bizalomnak, mint eddig tévé, ha nem is lesz renegáltá — mint a jobb meggyőződésre térteket szeretik nevezni — érdemesitendi magát e fényes tisztségre.

Van szétkünkben elég kultiváltalan tér, melyen ő s vele együtt a nemvesztegetés és önérdékek, hanem érdem szerint választott tisztségmüködhethet. Bizalommal is várjuk, hogy a közvagyon-kezelés, személybiztonság és igazságos közigazgatás a mennyire érdemes, ép annyira tiszta, igazjellemtű tisztviselőben buzgó védőkre s végrehajtókra is talál.

Reméljük nem nézi el, hogy némely községek jövedelmei egyes üzérkedő előjárók maganérdékeinek feláldoztassanak. Így közelebből G+A községi jegyző rábirta F dűllő érdekében az alája tartozó községeket, hogy ennek évenként 80 frt. szálláspénzt a község pénztárából, azonkívül mindegyik község 2—2 öl tüzfűt szolgáltatassanak s még rendre szolgálva is ellássák dűllőjüket.

Vannak jogos, szentebb kötelességeik községeinknek, miket nem tudnak teljesíteni s ellékre kizsákmányolni dűllőtől felelmüket, nem törvényes eljárás.

Hanem tán lassan-lassan lesz: „Post nubila Phoebus” is.

Farsangunk vígán foly. A táncestélyek napirendre kerültek. Utcazínkon hemzsegek estéknként az álarcsók, kik eljárnak látogatni, hol mi történik.

Szerencse, hogy nem élünk az iparlovagok nagy városában. Találkozhatnánk egy, ki így apácza, csikós stb. jelmezben megzsebelhetné magát. Ezt úgy hiszem a divat ó-szertárába kellene tennünk.

Telünk enyhült. Egy véka (kis) buza 2 frt. 20 kr., egy véka rozs 2 frt., egy véka pityóka 1 frt. 20 kr., egy tojás 5 kr. Bizony az olcsó Gyergyó drága lett. — Isten velünk!

X+Y.

A horvát kiegyezési tárgyalásokról.

Pest, február 5.

„A horvát kiegyezés kérdése, a mint most áll, nem annyira az elvek, mint a hivatalok kérdése. Az ügy lefolyása, a míg eddig jutott a következő.

Mindenekelőtt előre kell bocsátani, hogy — a mint magától értetődik — a magyar kormány a horvát ellenzékieteknek, az 1868. XXX. t. cz. revisiójára vonatkozólag csak annyiban adhatott határozott ígéretek, amennyiben a fölmerült egyes ügyekre vonatkozólag kijelenté nézetét, hogy azok irányában a majd kiküldendő magyar regnicoláris küldöttség mily álláspontot fog elfoglalni.

A horvát ellenzékiet követelése már nagyjából ismeretesek. A most megújított tárgyalások alkalmával mindenekelőtt határozottan kijelenték, hogy az uniótörvény alapján állanak, s téveseknek nyilvánítták a decz. 31-ki memorandumról vonható minden ellenkező következtetést. Ez általános megnyugvással fogadtatott.

Azon pontokon, melyek a bán kinevezése, a horvát tisztviselők felelősségére, a magyar országgyűlésre küldendő képviselők választására vonatkoznak, a tárgyalások alkalmával hamar átestek. Kölcsönös engedmények ígértettek. Mi a képviselők választását illeti, Lónyay miniszterelnök a csoportok szerinti választást ajánlá és horvát ellenzékiet részről ez ellen nem történt kifogás.

Hosszas tárgyalásokat vettek igénybe a pénzügyek, s e tárgyalásoknál Kerkapoly pénzügyminiszter is jelen volt.

Az ellenzékiet mindenekelőtt azt követelték, hogy közöltessenek velők azon adatok, melyek alapján az unió törvényezikben a Magyar- és Horvátországra vonatkozó arány megállapítva lön. Ez megígértetett, de magyar részről azon fenntartással, hogy e közlésből semmi elvi következtetés nem vonható, s ez csak is azért történik, hogy a horvát ellenzékiet közvetlenül ez adatokból merithessen a maga számára megnyugtatót.

Követeltetett ezután az eddigi általánrendszer megváltoztatása. Ezt magyar részről megengedhetők tarták. A horvát ellenzékietek jövevénye nem bizonyos határozott összeget akarnak Horvátország saját szükségleteire megtartani, hanem egy megállapítandó quótával járulni a közös kiadásokhoz, s másrészt a horvát országgyűlés számára igénylik azt a jogot is, hogy országos szükségletek fedezésére adókat vehessen ki. Magyar részről ez ellen semmi kifogás sem tétellett, a quota megállapítása azonban a későbbi küldöttségi tárgyalásoknak tartatott fenn. Csak még azt kell megjegyeznünk, hogy a pénzügyminiszter arra is utalt, miszerint az egyezménynél Horvátország valószínűleg nagyobb mérvben lesz megterhelve mint most s hogy az új adókat a horvát nép nem igen fogja elbirni.

A követelések, melyek a horvát nyelv használata és Horvátország önkormányzata egyéb részleteire nézve tételtek, mint horvát belügyek, tudomásul vétettek; — a rendelkezés e részben a horvát országgyűlést illetvén.

Mondható, hogy mind e pontokban a magyar kormány és az ellenzékiet teljesen egyetért. Sőt ugyan e pontok a horvát unionistapárt néhány itt időző tagjával közöltetvén, ezek is a maguk részéről kijelenték, hogy az unionista párt az ellenzékiettel, az említett követelményekre nézve teljesen egyetért.

Nem ily egyetértés mutatkozik azonban a hivatalnokok kérdésében. A horvát ellenzékietek azt követelték, hogy a főbb hivatalnoki állások azonnal e párt egyéniségeivel töltsenek be s így az ellenzékiet ebben mintegy garanciát bírja követelményei teljesítésének. A szombati minisztertanács ez ügygel tüzetesen foglalkozott, s abban — mint hírlik — azon nézet került tulsulyra, hogy az ellenzékiet és az unionista párt — mint kijelenték — most már egy álláspontot foglalván el, melyet a kormány is helyesel, az ellenzékiet a követelménye rögtön nem teljesíthet, hanem bevárando a horvát országgyűlés megnyitása, s az ott nyilvánuló pártcsoportok szerint fogának majd a főbb hivatalnoki helyek betöltetni.

Lónyay miniszterelnök szomhaton (febr. 3-kán) este viszonzotta a horvát ellenzékietek látogatását s ez alkalommal tudokra adá, a minisztertanács határozatát. Ez az ellenzékieteknél elkedvetlenedést szült, sőt egyes szenvedélyesebbek azt is mondták, hogy az említett követelmény nem teljesítése egyértelmű az összes megállapítások megdöntésével.

A miniszterelnök ugyan február 3-kán éjjel elutazott, de már visszatért s ez ügy nem tekinthető teljesen befejezettnek. „P. Nap.”

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, február 8. 1872.

— A Deákpart legutóbbi értekezletén a pénzügyminiszter kijelentte, hogy a bankkérdésre vonatkozó előterjesztését a pártértekezletnek azonnal bemutatja, mihelyt az osztályok a választási tjavaslat tárgyalását befejezték.

— A királyi végrehajtók szolgálati utasítása az igazságügyminiszteriumnál elkészülvén, a febr. 6-ki hivatalos lap egész terjedelmében hozza.

— Bűnvádi eljárás. A törvényszékek illetékességéhez tartozó bűnvádi eljárás tárgyában összehívott vegyes bizottmány ebbeli működését tökéletesen befejezvé, az erre vonatkozó ideiglenes szabályok 1 fejezettel és 117 szakasszal kerültek ki a könyomdából. Folyó hó 7-én még egyszer és utoljára jött össze a fennemlített bizottmány a munka utolsó reviziójára. — rr.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter a marhavész megszűnése folytán az eddigi állat-egészség-rendőri intézkedéseket részben megváltoztatta, a menyiben a juhok és kecskék, nem külömben a háziaslatoktól származó nyers termékek valaményi vasut-állomáson — az ország határain belül — szabadon fel- és kirakhatók.

— Megint rablás történt közelebből városunkban. Éjnek idején egy csizmadiat rablott ki néhány tanuló, kiket szintén a bor mellett az éjjeli setéttség batorított a vakmerő tette. Naponta szomorú következményeit látjuk az éjjeli világítás hiányának, de a jó intézkedés e tárgyban még mindig késik. Az új képviselet és új tanács tán jobban szívére venni a polgárok sorsát!

— Andrássy Gyula gróf külügyminiszterhez újabb üdvözlő feliratok érkeztek. Zemplén, Mosony, Gömör és Kiskont, Temes, Győr és Veszprém megyék részéről.

— A Kanauz Nádor által szerkesztett „Monumenta ecclesiae metropolitanae Strigoniensis” című vállalat első kötete közelebb már nyomtatás alá kerül. A nagy vállalat az esztergomi egyházmegyre vonatkozó mindennemű okmányt fog a legregibb idő óta tartalmazni.

— Nemzeti színház. Péntek február 9-én „Párisi élet” Operett 5 felvonásban.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről. Feb. 7-ről: 5% Metalliques 62.50 5% Nemzeti kölcsön 71.— 1860-diki államkölcsön 103 — Bankrészvények 855. Hitelrészvények 342.— London 112.45. Ezüst 110.75. Cs. kir. arany 5.38. Napóleondó 8.94¹⁰.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 80.30. Temesi 78.— Erdélyi 77.25. Horv.-Slavon —.

Id. felelős szerkesztő: Sándor János.

Hivatalos. (397) 3—3
Hirdetmény.
Melylyel közhírré tételik, miszerint Tordán adomány-nagygyűlésé, melynek évenkénti dohány-áruforgalma 121,376 forint teszen, nyilvános verseny útján, írásbeli ajánlatok beadása, az arra alkalmasnak találandó vállalkozónak fog kiadati.
A szabályszerű kiállított, lepecsételt írásbeli ajánlatok legkésőbbben folyó év február hó 26-án déli 12 óráig a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság elnökségéhez benyújtandók. A további feltételek ezen pénzügyigazgatóság kiadó-hivatalában, úgy mint a tordai m. kir. pénzügyi bizottságánál a szokott hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Kolozsvárt, 1872. január hó 29-én.
A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

A Gáman J. örökösök
KÖNYV-NYOMDÁJA
(Kolozsvárt)
elvállal s gyorsan és a legutányosabb árban elkészít mindennemű nyomtatványt a kir. törvényszékek számára, el lévén látva a szükséges mintázatokkal.
Ezen kívül mindentféle könyvnyomdai munkák pontos és gyors elkészítésére vállalkozik.
A nyomda a megfelelő számú gyors- és kézi sajtókkal van ellátva.

Ezer közzönt!
mennységtani tanár urnak Berlinben (Wilhelmstrasse 5.) egy, az ő jüték-utalása szerint már az első huzásban talált
ternőért,
a mely egy nyomászól helyezben levő családunk legszébb karácsoni ajándék volt.
Ily gyors eredmény leghaladatosabb elismerése és sőt közvértékre érdemes. Temesvár.
Fliessner E.
Ezen áttalam használt oly szerencsés játéktanulások kíváncsra rögtön kaphatók kis kártyásként, kérdőszókészekre ingyen adatik, vélassz.
Bizalomteljesen csatl. Örligé E. a matematika tanárhoz kell fordulni Berlinbe, Wilhelmstrasse 5. sz.
Fontosbbi
1—1 (398)

Pisztrangoknak alkalmas forráspalakokkal bíró községeknél és föld-birtokoknál elad a prázsmári (Brassó vidékén) mesterséges pisztrang tenyésztési intézet szállításra alkalmas termékenyített
Galocza-tojásokat,
1872 január 25-től kezdve még pedig:
500 darab díjmentes becsonozással 3 ft — kr. o. é.
1000 ” ” ” ” ” ” ” ” 5 ” ” ” ”
2000 ” ” ” ” ” ” ” ” 10 ” ” ” ”
minden további száza 40 krajczárral drágább.
Elküldések csak a készpénz beküldése mellett eszközölhetnek.
Megrendelések a brassói gyógyszerész Jekelius Ferdinánd-hoz mint igazgatóhoz intézendők, hol a kívánt felvilágosítások is kész szívvel adatnak.
A prázsmári (Brassó vidék) mesterséges pisztrang-tenyésztési igazgatósága
Brassóban.
1—3 (402)

Valódi aranyékszert, a mely roppant tökélet nyel el, most a gyakorlati közönség nem visel többet, mert mesés olcsó árért teljes pótlékot nyújt az
Talmi arany!
ujon feltalált nemes fém!
Valódi csak itt!
Valódi csak itt!
Női ékszer.
1 pompás méltú 80 kr. 1 frt. 1,20, 1,80, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 6,50, 7, 7,50, 8, 8,50, 9, 9,50, 10, 10,50, 11, 11,50, 12, 12,50, 13, 13,50, 14, 14,50, 15, 15,50, 16, 16,50, 17, 17,50, 18, 18,50, 19, 19,50, 20, 20,50, 21, 21,50, 22, 22,50, 23, 23,50, 24, 24,50, 25, 25,50, 26, 26,50, 27, 27,50, 28, 28,50, 29, 29,50, 30, 30,50, 31, 31,50, 32, 32,50, 33, 33,50, 34, 34,50, 35, 35,50, 36, 36,50, 37, 37,50, 38, 38,50, 39, 39,50, 40, 40,50, 41, 41,50, 42, 42,50, 43, 43,50, 44, 44,50, 45, 45,50, 46, 46,50, 47, 47,50, 48, 48,50, 49, 49,50, 50, 50,50, 51, 51,50, 52, 52,50, 53, 53,50, 54, 54,50, 55, 55,50, 56, 56,50, 57, 57,50, 58, 58,50, 59, 59,50, 60, 60,50, 61, 61,50, 62, 62,50, 63, 63,50, 64, 64,50, 65, 65,50, 66, 66,50, 67, 67,50, 68, 68,50, 69, 69,50, 70, 70,50, 71, 71,50, 72, 72,50, 73, 73,50, 74, 74,50, 75, 75,50, 76, 76,50, 77, 77,50, 78, 78,50, 79, 79,50, 80, 80,50, 81, 81,50, 82, 82,50, 83, 83,50, 84, 84,50, 85, 85,50, 86, 86,50, 87, 87,50, 88, 88,50, 89, 89,50, 90, 90,50, 91, 91,50, 92, 92,50, 93, 93,50, 94, 94,50, 95, 95,50, 96, 96,50, 97, 97,50, 98, 98,50, 99, 99,50, 100, 100,50, 101, 101,50, 102, 102,50, 103, 103,50, 104, 104,50, 105, 105,50, 106, 106,50, 107, 107,50, 108, 108,50, 109, 109,50, 110, 110,50, 111, 111,50, 112, 112,50, 113, 113,50, 114, 114,50, 115, 115,50, 116, 116,50, 117, 117,50, 118, 118,50, 119, 119,50, 120, 120,50, 121, 121,50, 122, 122,50, 123, 123,50, 124, 124,50, 125, 125,50, 126, 126,50, 127, 127,50, 128, 128,50, 129, 129,50, 130, 130,50, 131, 131,50, 132, 132,50, 133, 133,50, 134, 134,50, 135, 135,50, 136, 136,50, 137, 137,50, 138, 138,50, 139, 139,50, 140, 140,50, 141, 141,50, 142, 142,50, 143, 143,50, 144, 144,50, 145, 145,50, 146, 146,50, 147, 147,50, 148, 148,50, 149, 149,50, 150, 150,50, 151, 151,50, 152, 152,50, 153, 153,50, 154, 154,50, 155, 155,50, 156, 156,50, 157, 157,50, 158, 158,50, 159, 159,50, 160, 160,50, 161, 161,50, 162, 162,50, 163, 163,50, 164, 164,50, 165, 165,50, 166, 166,50, 167, 167,50, 168, 168,50, 169, 169,50, 170, 170,50, 171, 171,50, 172, 172,50, 173, 173,50, 174, 174,50, 175, 175,50, 176, 176,50, 177, 177,50, 178, 178,50, 179, 179,50, 180, 180,50, 181, 181,50, 182, 182,50, 183, 183,50, 184, 184,50, 185, 185,50, 186, 186,50, 187, 187,50, 188, 188,50, 189, 189,50, 190, 190,50, 191, 191,50, 192, 192,50, 193, 193,50, 194, 194,50, 195, 195,50, 196, 196,50, 197, 197,50, 198, 198,50, 199, 199,50, 200, 200,50, 201, 201,50, 202, 202,50, 203, 203,50, 204, 204,50, 205, 205,50, 206, 206,50, 207, 207,50, 208, 208,50, 209, 209,50, 210, 210,50, 211, 211,50, 212, 212,50, 213, 213,50, 214, 214,50, 215, 215,50, 216, 216,50, 217, 217,50, 218, 218,50, 219, 219,50, 220, 220,50, 221, 221,50, 222, 222,50, 223, 223,50, 224, 224,50, 225, 225,50, 226, 226,50, 227, 227,50, 228, 228,50, 229, 229,50, 230, 230,50, 231, 231,50, 232, 232,50, 233, 233,50, 234, 234,50, 235, 235,50, 236, 236,50, 237, 237,50, 238, 238,50, 239, 239,50, 240, 240,50, 241, 241,50, 242, 242,50, 243, 243,50, 244, 244,50, 245, 245,50, 246, 246,50, 247, 247,50, 248, 248,50, 249, 249,50, 250, 250,50, 251, 251,50, 252, 252,50, 253, 253,50, 254, 254,50, 255, 255,50, 256, 256,50, 257, 257,50, 258, 258,50, 259, 259,50, 260, 260,50, 261, 261,50, 262, 262,50, 263, 263,50, 264, 264,50, 265, 265,50, 266, 266,50, 267, 267,50, 268, 268,50, 269, 269,50, 270, 270,50, 271, 271,50, 272, 272,50, 273, 273,50, 274, 274,50, 275, 275,50, 276, 276,50, 277, 277,50, 278, 278,50, 279, 279,50, 280, 280,50, 281, 281,50, 282, 282,50, 283, 283,50, 284, 284,50, 285, 285,50, 286, 286,50, 287, 287,50, 288, 288,50, 289, 289,50, 290, 290,50, 291, 291,50, 292, 292,50, 293, 293,50, 294, 294,50, 295, 295,50, 296, 296,50, 297, 297,50, 298, 298,50, 299, 299,50, 300, 300,50, 301, 301,50, 302, 302,50, 303, 303,50, 304, 304,50, 305, 305,50, 306, 306,50, 307, 307,50, 308, 308,50, 309, 309,50, 310, 310,50, 311, 311,50, 312, 312,50, 313, 313,50, 314, 314,50, 315, 315,50, 316, 316,50, 317, 317,50, 318, 318,50, 319, 319,50, 320, 320,50, 321, 321,50, 322, 322,50, 323, 323,50, 324, 324,50, 325, 325,50, 326, 326,50, 327, 327,50, 328, 328,50, 329, 329,50, 330, 330,50, 331, 331,50, 332, 332,50, 333, 333,50, 334, 334,50, 335, 335,50, 336, 336,50, 337, 337,50, 338, 338,50, 339, 339,50, 340, 340,50, 341, 341,50, 342, 342,50, 343, 343,50, 344, 344,50, 345, 345,50, 346, 346,50, 347, 347,50, 348, 348,50, 349, 349,50, 350, 350,50, 351, 351,50, 352, 352,50, 353, 353,50, 354, 354,50, 355, 355,50, 356, 356,50, 357, 357,50, 358, 358,50, 359, 359,50, 360, 360,50, 361, 361,50, 362, 362,50, 363, 363,50, 364, 364,50, 365, 365,50, 366, 366,50, 367, 367,50, 368, 368,50, 369, 369,50, 370, 370,50, 371, 371,50, 372, 372,50, 373, 373,50, 374, 374,50, 375, 375,50, 376, 376,50, 377, 377,50, 378, 378,50, 379, 379,50, 380, 380,50, 381, 381,50, 382, 382,50, 383, 383,50, 384, 384,50, 385, 385,50, 386, 386,50, 387, 387,50, 388, 388,50, 389, 389,50, 390, 390,50, 391, 391,50, 392, 392,50, 393, 393,50, 394, 394,50, 395, 395,50, 396, 396,50, 397, 397,50, 398, 398,50, 399, 399,50, 400, 400,50, 401, 401,50, 402, 402,50, 403, 403,50, 404, 404,50, 405, 405,50, 406, 406,50, 407, 407,50, 408, 408,50, 409, 409,50, 410, 410,50, 411, 411,50, 412, 412,50, 413, 413,50, 414, 414,50, 415, 415,50, 416, 416,50, 417, 417,50, 418, 418,50, 419, 419,50, 420, 420,50, 421, 421,50, 422, 422,50, 423, 423,50, 424, 424,50, 425, 425,50, 426, 426,50, 427, 427,50, 428, 428,50, 429, 429,50, 430, 430,50, 431, 431,50, 432, 432,50, 433, 433,50, 434, 434,50, 435, 435,50, 436, 436,50, 437, 437,50, 438, 438,50, 439, 439,50, 440, 440,50, 441, 441,50, 442, 442,50, 443, 443,50, 444, 444,50, 445, 445,50, 446, 446,50, 447, 447,50, 448, 448,50, 449, 449,50, 450, 450,50, 451, 451,50, 452, 452,